

UDENRIGSMINISTERIET

DET TALTE ORD GÆLDER

Talepunkt til brug for samråd d. 16. juni 2021

Danmarks prioriteter ved den 47. session i FN's Menneskerettighedsråd den d. 21. juni – 15. juli 2021

Danmark er på vej mod afslutningen af vores treårige medlemskab af FN's Menneskerettighedsråd. Den kommende samling er vores næstsidste samling som medlemmer i denne omgang.

Dato:
12-06-2021
Sagsnummer:
2021 - 22647

Fra et dansk synspunkt er rådet vigtigt, fordi det er dén arena i FN, hvor bekymringer om aktuelle menneskerettighedskrænkelser kan rejses, og hvor FN's medlemsstater kan forholde sig til vigtige menneskeretlige emner, der møder os i tiden.

I disse år står menneskerettighederne ikke uantastet. Vi har under vores medlemskab set en øget polarisering i rådet. Nye medlemmer som Kina, Rusland, Pakistan og Cuba trækker balancepunktet væk fra vores rettighedsfokuserede udgangspunkt.

Vi søger at arbejde i stærke og brede alliancer for at rådet kan sætte fokus på grove krænkelser og styrke menneskerettighederne.

EU's stemme er vigtig i rådet - og derfor også et omdrejningspunkt for den danske indsats. Derudover betyder det noget, når lande som US, UK og Australien er en del af rådets arbejde. På den baggrund

har det været særligt opløftende at se USA engagere sig i rådet igen. Og nu ser USA også ud til at blive valgt ind som medlemmer fra januar 2022.

* * *

Vores sidste drøftelse af det danske rådsmedlemskab var kort før rådssamlingen i marts. Jeg vil derfor skitsere nogle af de væsentlige resultater, som vi har opnået siden.

Danmark har som bekendt et mangeårigt internationalt lederskab på området for **torturbekæmpelse**. Som led i dette arbejde fremsætter og leder Danmark forhandlingerne om torturbekæmpelsesresolutionerne i FN's generalforsamling og i menneskerettighedsrådet.

På den seneste samling i rådet lykkedes det Danmark at opnå konsensus om resolutionen om torturbekæmpelse, der fokuserede på politiets rolle. Resolutionsudkastet havde vi forberedt i tæt samarbejde med både Rigspolitiet og dansk civilsamfund. Det blev en god tekst, som vi er rigtig glade for igen kunne samle opbakning fra alle medlemmerne.

Herudover havde vi en central finger med i spillet på **Belarus**-resolutionen, der blev ledet af EU. Resolutionen etablerede det

stærkeste mandat nogensinde til højkommisæreren til efterforskning af menneskerettighedskrænkelser.

Danmark stod på den sidste samling endvidere bag et fællesindlæg om Belarus, som opnåede støtte fra 42 lande.

Vi har derudover lagt et vigtigt spor ud med den dansk-initierede NGO International Accountability Platform Belarus (IAPB). NGO-platformen har danske DIGNITY i spidsen og skal stå for systematisk indsamling af beviser for grove menneskerettighedskrænkelser til brug for senere retsforfølgning. NGO platformen vil på sigt overgive beviserne til højkommisæreren efterforskning.

På den seneste samling var vi også meget aktive i dialogen med palæstinenserne for at styrke teksterne i deres resolutioner om **Israel/Palæstina**.

Det lykkedes her både at reducere antallet af resolutioner under dagsordenspunkt 7 fra fire til tre, at sammenlægge to af resolutionerne og at forbedre indholdet. Det lykkedes dog ikke at samle EU-medlemmerne bag resolutionerne. Det endte med et EU-split ved afstemningerne om tre af de fire resolutioner.

Vi var ligeledes også med i markante indlæg om menneskerettighedssituationen i Egypten, Etiopien og Rusland.

Dette blot for at fremhæve nogle af resultaterne. Dem mener jeg godt, at vi kan være stolte af.

* * *

Lad mig knytte et par bemærkninger til den seneste tilspidsede situation i **Israel/Palæstina-konflikten**, som var baggrunden for, at rådet afholdte en særsamling den 27. maj.

På særsamlingen vedtog rådet en resolution om oprettelsen af en stående kommission. Den skal undersøge mulige menneskerettighedsovergreb og brud på den internationale humanitære folkeret i Israel og de besatte områder.

Danmark afstod ved afstemningen sammen med et flertal af de stemmeberettigede EU-lande.

Regeringen havde gerne set en uafhængig undersøgelse af mulige overgreb begået af begge sider i konflikten. Desværre kan resolutionen læses som om, at den reelt forholdt sig til Israels mulige ansvar, hvilket vi og en række ligesindede lande fandt problematisk. Derudover var der i EU-kredsen bred utilfredshed med, at der ikke var sat slutdato på undersøgelseskommissionen.

Danmark forhandlede både bilateralt og sammen med de øvrige EU-lande med palæstinenserne for at rette op på disse forhold, men desværre uden succes. I sidste ende valgte ingen af de i alt ni EU-medlemmer af rådet at stemme for teksten. Fem EU-lande afstod [DK, FR, IT, NL, PL], mens fire stemte imod [AT, BG, CZ, DE].

Undersøgelseskommissionen skal nu etableres. Men Danmark vil fortsætte med at bevare det internationale fokus på konflikten og fremhæve Israel/Palæstina overfor FN's højkommisær for menneskerettigheder på den kommende samling.

* * *

På den kommende 47. samling vil vi fokusere på særligt vigtige langesituationer.

Situationen i **Myanmar** efter militærkuppet er alvorlig og dybt bekymrende. Desværre står vi formentlig over for en længerevarende konflikt. Det er afgørende, at vi opretholder det internationale pres på militærjuntaen og bakker op om de demokratiske kræfter i landet.

Organisationen af Islamiske Lande (OIC) forventes at fremlægge en resolution om rohingyaerne. Danmark vil arbejde for, at denne bliver fremlagt af EU og OIC i fællesskab for at bekræfte det hidtidige samarbejde om sagen. Forudsætningen vil dog være, at resolutionen ikke kun forholder sig til rohingyaernes situation,

men også til den politiske situation og militærkuppet og de mange tilbageholdelser.

Udviklingen i **Etiopien** og den forværrede situation i Tigray-regionen er ekstremt bekymrende. Der har fundet grusomme overgreb sted fra flere sider. Det er helt afgørende, at gerningspersonerne bliver stillet til ansvar. Derfor støtter vi den undersøgelse, som den etiopiske menneskerettighedskommission og højkommisæreren for menneskerettigheder udfører. Vi var del af et fælles indlæg om situationen i Etiopien ved seneste samling og vil arbejde på, at fokus fastholdes.

Danmark vil arbejde for at fastholde opmærksomheden om **Belarus** på den kommende samling. Sammen med Litauen og USA vil Danmark arrangere et arrangement under samlingen med fokus på de belarusiske myndigheders systematiske forfølgelse af uafhængige medier og journalister – senest eksemplificeret i den dramatiske og dybt uacceptable arrestation af journalisten Roman Protasevich ved tvangslanding af et passagerfly i Minsk den 23. maj.

* * *

Vi er også meget engageret i arbejdet med tematiske menneskerettigheder. Vi forventer en række resolutioner, som omhandler ligestilling og seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder. Som bekendt er **kvinder og pigers rettigheder** en

dansk hovedprioritet i rådets arbejde. Vi vil sammen med ligesindede lande arbejde aktivt for at fastholde - og om muligt styrke - resolutionerne.

Overordnet vil vi sætte fokus på de menneskeretlige udfordringer i den digitale tidsalder. Vi vil sammen med Brasilien, Marokko, Singapore, Sydkorea og Østrig fremsætte en resolution om **menneskerettigheder og nye teknologier**. Den sætter fokus på de digitale teknologiers indvirkning på menneskerettigheder, og hvordan vi undgår at nye digitale teknologier misbruges til menneskerettighedskrænkelser og indskrænkning af civilsamfundets digitale råderum.

Vi afholder sammen med kernegruppen og højkommisæreren et højniveau-event for at opfordre til dialog om de digitale teknologiers muligheder og skyggesider. Jeg vil her tale for tæt samarbejde med både tech-industrien og civilsamfundet, for at digitale teknologier understøtter demokrati og menneskerettigheder. Vores engagement i denne resolution er tæt forbundet med vores nye danske demokratiinitiativ ”Tech for Democracy” og en trædesten til at involvere menneskerettighedssystemet i demokrati-initiativet.

* * *

Den kommende samling forventes også at sætte fokus på **menneskerettigheder og klimaforandringer** med en tilbagevendende resolution. Fokus er dog fortsat ukendt.

Danmark vil sammen med resten af EU afgive et fælles indlæg, som sætter fokus på den indbyrdes afhængighed mellem menneskerettigheder, klimaforandringer og et sundt miljø.

Endelig har vi sat os i spidsen for et initiativ, der sigter mod at få flere lande til at forpligte sig til, at menneskerettighederne skal være grundlaget for bæredygtig **genopretning efter COVID-19**.

Afslutningsvis vil jeg gerne fremhæve, at det danske engagement i rådet har været vigtigt. Vi har rejst kritiske landesager, fremmet vores centrale tematiske prioriteter, og vi har bidraget til arbejdet med nye menneskeretlige spørgsmål og emner i rådet.

Tak for ordet.